

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมา

ปัจจุบันความต้องการในการเดินทางท่องเที่ยวของคนไทยมีความหลากหลายและซับซ้อน การมีเทคโนโลยีที่ทันสมัยส่งผลให้คนไทยสามารถศึกษาหาข้อมูลเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยว และกิจกรรมต่างๆ รวมทั้งข้อมูลการเดินทางได้ง่ายขึ้น ประกอบกับสถานการณ์ทางสังคมและเศรษฐกิจในปัจจุบันทำให้คนไทยมีพฤติกรรมการเดินทางท่องเที่ยวที่แตกต่างกันไปตามความพร้อมและความต้องการของแต่ละบุคคล การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวทำให้หน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนพยายามที่จะเข้าถึงพฤติกรรมการเดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศของคนไทยให้มากยิ่งขึ้น เพื่อติดตามความเคลื่อนไหวสถานการณ์และแนวโน้มของการท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่อง ดังนั้นจึงจำเป็นที่จะต้องมามีข้อมูลสำหรับใช้ในการวางแผนการกำหนดกลยุทธ์ทางการท่องเที่ยวได้อย่างเหมาะสมและทันสถานการณ์

สำนักงานสถิติแห่งชาติจึงได้ให้ความร่วมมือกับการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) ในการดำเนินการจัดทำการศึกษาพฤติกรรมการเดินทางท่องเที่ยวของชาวไทย พ.ศ. 2552 เพื่อให้การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย รวมทั้งหน่วยงานภาครัฐ และภาคเอกชนที่เป็นผู้ประกอบการธุรกิจต่างๆ ในภาคอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวได้มีข้อมูลสำหรับนำไปใช้ประกอบการวางแผนและส่งเสริมการตลาด ตลอดจนการกระตุ้นให้คนไทยได้เดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศเพิ่มมากขึ้น และมีการกระจายตัวไปยังแหล่งท่องเที่ยวตามภูมิภาคต่างๆ เพื่อก่อให้เกิดการสร้างงานและสร้างรายได้ให้หมุนเวียนไปสู่ท้องถิ่นอย่างเป็นระบบ ซึ่งส่งผลให้อุตสาหกรรมท่องเที่ยวเป็นตัวกระตุ้นระบบเศรษฐกิจของประเทศไทยให้มีความเข้มแข็งและเติบโตอย่างยั่งยืน รวมทั้งการเชื่อมโยงการท่องเที่ยวกับประเทศเพื่อนบ้านอันจะนำไปสู่การพัฒนาการท่องเที่ยวที่ได้มาตรฐานร่วมกันอย่างเป็นระบบ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันของภูมิภาคนี้ในตลาดท่องเที่ยวโลกต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์

- 1) เพื่อศึกษาลักษณะการเดินทางท่องเที่ยวของคนไทยที่เป็นนักท่องเที่ยวและนักท่องเที่ยว
- 2) เพื่อศึกษาพฤติกรรมการเดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศและต่างประเทศ

1.3 ขอบข่ายและกลุ่มรวม

ประชากรที่อยู่ในกลุ่มรวมของการสำรวจครั้งนี้ ได้แก่ คนไทยที่มีอายุตั้งแต่ 15 ปีขึ้นไป ที่อาศัยอยู่ในครัวเรือนส่วนบุคคลตัวอย่างทั่วทั้งประเทศ ทั้งในเขตเทศบาลและนอกเขต

1.4 การเลือกตัวอย่าง

การสำรวจด้วยตัวอย่างครั้งนี้ใช้แผนการสุ่มตัวอย่างแบบ Stratified Three - Stage Sampling โดยมีภาคเป็นสตราตัม ในแต่ละสตราตัมแบ่งออกเป็นในเขตเทศบาล และนอกเขตเทศบาล แล้วสุ่มเลือกชุมชนอาคาร/หมู่บ้านตัวอย่างจากในเขตเทศบาลได้จำนวน 1,018 ชุมชนอาคาร และหมู่บ้านจากนอกเขตเทศบาลได้จำนวน 912 หมู่บ้าน โดยในแต่ละชุมชนอาคาร/หมู่บ้านจะเลือกครัวเรือนส่วนบุคคลจำนวน 8 ครัวเรือน ได้จำนวนครัวเรือนส่วนบุคคลตัวอย่างในเขตเทศบาลจำนวน 8,144 ครัวเรือน และนอกเขต

เทศบาล 7,296 ครั้วเรือน ในแต่ละครั้วเรือนตัวอย่างทำการเลือกสมาชิกในครั้วเรือนที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไป ครั้วเรือนละ 1 ราย ได้จำนวนตัวอย่างทั้งสิ้น 15,440 ราย

1.5 แบบสอบถาม

แบบสอบถามที่ใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลการสำรวจพฤติกรรมการเดินทางท่องเที่ยวของชาวไทย พ.ศ. 2552 ประกอบด้วยคำถามทั้งหมด 5 ตอน ดังนี้

- ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบสัมภาษณ์
- ตอนที่ 2 พฤติกรรมการเดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศในรอบปี 2551
- ตอนที่ 3 แผนการเดินทางท่องเที่ยวต่างจังหวัดในช่วง 6 เดือนหลังของปี 2552(ก.ค. – ธ.ค. 52)
- ตอนที่ 4 การเดินทางท่องเที่ยวต่างประเทศ
- ตอนที่ 5 อื่นๆ และข้อเสนอแนะ

1.6 การเก็บรวบรวมข้อมูล

เก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างเดือนเมษายน – พฤษภาคม 2552 โดยวิธีการส่งพนักงานของสำนักงานสถิติแห่งชาติออกไปทำการสัมภาษณ์สมาชิกในครั้วเรือนส่วนบุคคลตัวอย่างที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไปครั้วเรือนละ 1 ราย

1.7 การนำเสนอข้อมูล

นำเสนอข้อมูลในรูปร้อยละในระดับทั่วราชอาณาจักร และภาค โดยได้แบ่งภาคออกเป็น 7 ภาค ดังนี้

1. กรุงเทพมหานครและปริมณฑล ประกอบด้วย กรุงเทพมหานคร นนทบุรี ปทุมธานี และสมุทรปราการ
2. ภาคกลาง ประกอบด้วย อุดรธานี อ่างทอง ลพบุรี สิงห์บุรี ชัยนาท สระบุรี ฉะเชิงเทรา ปราจีนบุรี นครนายก สระแก้ว ราชบุรี กาญจนบุรี สุพรรณบุรี นครปฐม สมุทรสาคร สมุทรสงคราม เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์
3. ภาคตะวันออก ประกอบด้วย ชลบุรี ระยอง จันทบุรี ตราด
4. ภาคเหนือตอนบน ประกอบด้วย เชียงใหม่ ลำพูน ลำปาง แพร่ น่าน พะเยา เชียงราย แม่ฮ่องสอน
5. ภาคเหนือตอนล่าง ประกอบด้วย อุตรดิตถ์ นครสวรรค์ อุทัยธานี กำแพงเพชร ตาก สุโขทัย พิษณุโลก พิจิตร เพชรบูรณ์
6. ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประกอบด้วย นครราชสีมา บุรีรัมย์ สุรินทร์ ศรีสะเกษ อุบลราชธานี โยธาธร ชัยภูมิ อานาจเจริญ หนองบัวลำภู ขอนแก่น อุดรธานี เลย หนองคาย มหาสารคาม ร้อยเอ็ด กาฬสินธุ์ สกลนคร นครพนม มุกดาหาร
7. ภาคใต้ ประกอบด้วย นครศรีธรรมราช กระบี่ พังงา ภูเก็ต สุราษฎร์ธานี ระนอง ชุมพร สงขลา สตูล ตรัง พัทลุง ปัตตานี ยะลา นราธิวาส